

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/268/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1616205953
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1616205953.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Valérie Kleinovej a členov senátu JUDr. Anny Kašajovej a Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: E. J., F.. XX.XX.XXXX, T. R. A. Č.. XXXX, o zaplatenie 1.840,57 EUR s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 7. mája 2019 č.k. 7Csp/22/2016 -135 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiadnej zo sporových strán nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1.840,57 EUR do troch dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšku žalobu zamietol a žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Konštatoval, že žalobca sa žalobou voči žalovanej domáhal zaplatenia sumy 1.840,57 EUR spolu s úrokom vo výške 28% ročne zo sumy 1.840,57 EUR od 18.08.2015 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že sporové strany uzatvorili dňa 28.03.2012 v súlade s § 269 ods. 2, § 708 a nasl., § 716 a nasl. Obchodného zákonníka a všeobecných obchodných podmienok zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca pre žalovanú zriadil a viedol účet. Uviedol, že žalovaná porušila zmluvnú povinnosť a dostala sa na účte do nepovoleného prečerpania vo výške žalovanej istiny a tento dlh nevyrovnala. Z dôvodu podstatného porušenia zmluvných podmienok odstúpil od zmluvy, zatvoril účet žalovanej a vyzval ju na zaplatenie dlžnej sumy. Nakoľko účet je možné zatvoriť len pokiaľ je na ňom nulový zostatok, pred zatvorením účtu vykonal dňa 17.08.2015 internú účtovnú transakciu, v rámci ktorej debetný zostatok na účte klienta previedol na svoj vnútorný pohľadávkový účet. Poukázal na všeobecné obchodné podmienky v spojení s výveskou úrokových sadzieb. Skonštatoval, že dlžná istina je vo výške 1.816,64 EUR úročená úrokom vo výške 28% ročne a to až do vyplatenia celej pohľadávky.

3. Po právnej stránke posúdil súd prvej inštancie vec podľa § 708 ods.1,2, § 709 ods.1, § 710, § 711 ods. 1 § 497, § 502 ods. 1 Obchodného zákona, § 3 ods. 1, § 52 ods. 1,2,3,4, § 53 ods.1, § 54 ods. 1,2 Občianskeho zákona, § 1 ods.1, 2 písm. e/, ods. 5, § 10 ods. 1, zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

4. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobe je možné vyhovieť len sčasti, a to vo výške uplatnenej istiny 1.840,57 EUR. Uviedol, že žalovaná uzatvorila so žalobcom zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, ktorou jej zriadil osobný účet a poskytol debetnú platobnú kartu a zmluvu o povolenom prečerpaní na účte. Predmetné zmluvy uzatvorila ako

fyzická osoba s uvedením rodného čísla a adresy trvalého bydliska. Išlo tak o zriadenie osobného účtu a nie účtu podnikateľského. Skonštatoval, že zo žiadnych skutočností nemožno vyvodíť, že by žalovaná uzatvorila zmluvu na účely podnikania, ale je zrejmé, že predmetom vzťahu bol bežný účet fyzickej osoby spotrebiteľky. Uviedol, že žalobca je bankou - právnickou osobou poskytujúcou, okrem iného, službu vedenia účtu a taktiež poskytujúcou úvery aj formou povoleného prečerpania na účte. Právne vec posúdil ako spotrebiteľský spor, priznal žalovanej postavenie spotrebiteľky, vychádzal z ustanovení Občianskeho zákonníka týkajúcich sa ochrany spotrebiteľov a podľa osobitného zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, keďže išlo o úver formou povoleného prečerpania. Nepovažoval za spornú skutočnosť, že žalobca viedol pre žalovanú bežný účet s tým, že prečerpanie finančných prostriedkov na účte vyplýva z predložených výpisov z účtu. Žalobca úver zosplatnil k 17.08.2015, súčasne účet žalovanej uzatvoril a previedol ho internou účtovnou operáciou na svoj vnútorný pohľadávkový účet. K uvedenému dňu evidoval pohľadávku ku dňu zosplatnenia v sume 1.840,57 EUR, ktorú súd prvej inštancie žalobcovi ako dôvodne uplatnenú priznal.

5. K zosplatnenej istine si žalobca uplatnil úrok v sadzbe 28 % ročne zo sumy 1.840,57 Eur od 18.08.2015 do zaplatenia, ktorý nárok nepovažoval súd prvej inštancie uplatnený dôvodne a v tejto časti žalobu zamietol. Vychádzal z uznesenia ÚS IV 476/2012 zo dňa 18.09.2012, v zmysle ktorého Ústavný súd SR odobril názor odvolacieho a prvostupňového súdu, podľa ktorého veriteľovi patria úroky len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi stranami sporu. Uviedol, že keďže jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru, tak s týmto stavom sa spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením dlžnej sumy. Skonštatoval, že žalobca si v konaní neuplatnil úroky z omeškania po zosplatnení pohľadávky voči žalovanej. Poukázal na aktuálne rozhodnutia odvolacích súdov v oblasti zmluvných úrokov po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, ktoré potvrdili rozhodnutia súdov prvej inštancie, ktorými zamietli nárok na zmluvný úrok po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru konkrétne na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 7Co 347/2017 zo dňa 14.02.2018, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 9Co 12/2017 zo dňa 14.12.2017, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 10Co 136/17 zo dňa 13.07.2017, rozsudok Krajského súdu Prešov sp.zn. 3Co 125/2017 zo dňa 07.12.2017, rozsudok Krajského súdu Trnava sp.zn. 25Co 251/2016 zo dňa 04.10.2017, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 22Co 35/2017 zo dňa 22.02.2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2Co 80/2017 zo dňa 19.02.2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18Co 138/2017 zo dňa 13.02.2018, rozsudok Krajského súdu v Nitre sp.zn. 25Co 183/2017 zo dňa 21.02.2018, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 16Co 255/2017 zo dňa 21.12.2017.

6. Uviedol, že žalobca nepreukázal ani platné individuálne dojednanie úroku uplatneného za nepovolené prečerpanie vo výške 28%, nakoľko nepreukázal jeho dojednanie priamo v spotrebiteľskej zmluve. Predložil len úrokové sadzby produktov, z ktorých vyplýva, že sadzba úroku pri nepovolenom prečerpaní účtu predstavuje 28%. Poukázal na listinu nazvanú úrokové sadzby produktov, ktorá nie je podpísaná obidvoma zmluvnými stranami, z čoho usúdil, že nebola so žalovanou ako spotrebiteľkou individuálne dojednaná. Podľa názoru súdu prvej inštancie taký dôležitý údaj, akým je úroková sadzba pri nepovolenom prečerpaní nemôže byť považovaný za náležité, platne dojednaný za stavu, kedy nie je uvedený priamo v zmluve, ale len v Sadzobníku poplatkov, resp. v listine nazvanej úrokové sadzby produktov. Konštatoval, že v spotrebiteľských právnych vzťahoch sa uplatňuje zásada transparentnosti a poctivosti, ktorá dopadá aj na aplikáciu Všeobecných obchodných podmienok, Sadzobníka poplatkov, úrokových sadzieb produktov. Uviedol, že v spotrebiteľských zmluvách je možné Všeobecné obchodné podmienky uplatniť, avšak takáto aplikácia má nielen formálne obmedzenie, ale aj obmedzenie obsahové. Sadzobník poplatkov a iné listiny, ako je uvádzaný sadzobník úrokov, nesmú slúžiť k tomu aby do nich často v neprehľadnej, malým písmom písanej forme skryl dodávateľ popri iných dojednaniach aj podstatné dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné, o ktorých predpokladá, že pozornosť spotrebiteľa najskôr uniknú, resp. im nebude venovať náležitú pozornosť. Pokiaľ tak i napriek tomu dodávateľ urobí, nepočína si v právnom vzťahu poctivo a takémuto konaniu nemožno priznať právnu ochranu. Poukázal na listinu úrokové sadzby produktov, ktorú koncipoval žalobca a spotrebiteľ - žalovaná nemohla jeho obsah ovplyvniť. Konštatoval, že žalobcom požadovaný

úrok zo sumy nepovoleného prečerpania vo výške 28% ročne, ktorý má povahu sankčného úroku, predstavuje neprípustné obchádzanie kogentného ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré ustanovuje právo veriteľa požadovať pri omeškaní s plnením peňažného dlhu popri plnení i úroky z omeškania. Výška úrokov z omeškania je upravená § 3 nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z. a je vzhľadom na jej naviazanie na základnú úrokovú sadzbu ECB variabilná. V každom období je však rádovo nižšia ako žalobcom požadovaný sankčný úrok vo výške 28% ročne. Uviedol, že sankčný úrok vo výške 28% ročne je vo výške zjavne neprimeranej zabezpečenému záväzku a zásadne znevýhodňuje spotrebiteľa. Peňažné prostriedky klienta na jeho bežnom účte sú bankou úročené len minimálne, prípadne vôbec, avšak od klienta banka požaduje v prípade prečerpania úrok vo výške blížiacej sa k jednej tretine dlžnej sumy ročne, čím žalobca zneužíva nepriaznivú finančnú situáciu klienta, jeho a neskúsenosť. Dospel k záveru, že sankčný úrok za nepovolené prečerpanie bol žalobcom stanovený v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko jeho výška podstatne prevyšuje úrokovú mieru, v dobe dojednania obvyklú, pričom je odôvodnené predpokladať, že pokiaľ by žalovaná ako spotrebiteľka nebola v zložitej finančnej situácii, nedostala by sa do nepovoleného prečerpania a nezaviazala by sa tým platiť takto neprimerane vysoký úrok z požičaných peňazí a preto z uvedených dôvodov žalobu v časti uplatneného úroku vo výške 28% ročne zo sumy 1.840,57 EUR od 18.8.2015 do zaplatenia zamietol.

7. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ust. § 255 ods. 1, 2 CSP. Pri určovaní pomeru úspechu neúspechu strán v konaní súd prvej inštancie vychádzal len z uplatnenej istiny, ktorá bola v celom rozsahu žalobcovi priznaná, z čoho vyvodil záver že mal plný úspech vo veci, preto mu priznal náhradu trov konania vo výške 100%.

8. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podal v zamietajúcej časti žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP - rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) CSP - súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v tejto napadnutej časti zmeniť a jeho nároku v plnom rozsahu vyhovieť.

Nesúhlasil s argumentáciou súdu prvej inštancie v tom, že sankčný úrok vo výške 28% ročne je vo výške zjavne neprimeranej zabezpečenému záväzku a zásadne znevýhodňuje spotrebiteľa. K uplatnenému nároku na úrok 28% ročne poukázal na ustanovenie § 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov s tým, že prekročením sa rozumie automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom veriteľ umožňuje spotrebiteľovi disponovať peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na platobnom účte spotrebiteľa alebo nad rámec dohodnutého povoleného prečerpania.

Poukázal aj na Všeobecné obchodné podmienky podľa ktorých :

V zmysle bodu 3.4 banka vedie bežné účty výlučne na základe zmluvy o bežnom účte uzatvorenej medzi bankou a klientom. Zo zmluvy o bežnom účte vzniká banke záväzok viesť pre majiteľa bežný účet, avšak výlučne za podmienok v nej uvedených.

V zmysle bodu 3.8 klient musí mať na bežnom účte dostatok peňažných prostriedkov postačujúcich na vykonanie požadovaných transakcií, splátok úveru poskytnutého bankou, na poplatky v zmysle Sadzobníka a akýchkoľvek ďalších finančných záväzkov voči banke.

V zmysle bodu 3.12 pri účtovaní úrokov, poplatkov, operácií prostredníctvom platobných kariet, opravnom účtovaní, uplatnení zrážkovej dane, v prípadoch dohodnutých medzi bankou a klientom, ako aj v iných prípadoch, môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu. Prečerpanie je automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom banka umožňuje majiteľovi účtu nakladať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na bežnom účte. Ak nepovolené prečerpanie nastane, musí ho majiteľ účtu bez zbytočného odkladu vyrovnáť. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“. Ustanovenia ods. 8.8 (ustanovenia upravujúce úročenie prostriedkov poskytnutých formou úveru) sa použijú primerane. Uviedol, že sadzba úroku 28% ročne vyplýva z VOP bod 3.12 v spojení s Výveskou úrokových sadzieb časť „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“ a v spojení s ustanoveniami zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Konštatoval, že nepovolené prečerpanie je prekročením v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a ustanovenie bodu 3.12 Všeobecných obchodných podmienok iba reflektuje na ustanovenia relevantných právnych predpisov upravujúcich vedenie bežného účtu bankou a vzájomné práva a povinnosti zmluvných strán zo zmluvy o bežnom účte. Uviedol, že úrok z prekročenej čiastky po dobu nepovoleného prečerpania je odplatom, ktorú klient platí banke za čerpanie prostriedkov poskytnutých bankou nad rámec zostatku na účte klienta a s oprávnením banky požadovať úroky za prečerpanie účtu počíta ako Obchodný zákonník, tak aj

zákon o spotrebiteľských úveroch v ust. § 18 ods. 1. Podľa názoru žalobcu uplatnený úrok 28% ročne nie je úrokom z úveru, nejde o úrokovú sadzbu poskytnutého povoleného prečerpania a predmetný nárok si uplatnil z titulu prekročenia, ktoré upravuje zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (§2 písm. f/ a § 18). Uviedol, že samotný zákon počíta s možnosťou, že zostatok na účte vzniknutý titulom prekročenia bude úročený a zmluva o účte prípad prekročenia nemusí ako obligatórnu náležitosť obsahovať údaje uvedené v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. postačuje, aby veriteľ informoval spotrebiteľa na trvanlivom médiu o úrokovej sadzbe. Podľa jeho názoru zverejnením vývesiek úrokových sadzieb na webovom sídle žalobcu a v pobočkách je splnená povinnosť v zmysle § 18 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko zákon nevyžaduje uvedenie úrokovej sadzby v zmluve, preto považuje zamietnutie nároku na úrok za nedôvodné.

Podľa názoru žalobcu súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil úrok 28% ako úrok z úveru a zaoberal sa nárokom naň po zosplatnení, nakoľko úrok 28% nie je zmluvný úrok z úveru, a teda ani úrok po zosplatnení, ale je to úrok uplatnený z titulu prekročenia (zákonný úrok z titulu prekročenia). Vzhľadom na uvedené argumentáciu súdu prvej inštancie ohľadne neexistencie nároku na úrok po zosplatnení považuje za nesprávnu. Uviedol, že Všeobecné obchodné podmienky (VOP) sú súčasťou zmluvy, a to jednak vzhľadom na text zmluvy, ktorý VOP uvádza ako neoddeliteľnú súčasť zmluvy, s ktorou sa žalovaný oboznámil a vyslovil súhlas svojím podpisom a jednak tiež s odkazom na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ z 9.11.2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a. s. proti P. T., podľa ktorého zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument. Tento záver podľa názoru žalobcu vyplýva aj zo samotného ust. § 273 Obchodného zákonníka (OBZ) v spojení s povahou úverovej zmluvy ako absolútneho obchodu; konkrétne ust. § 261 ods. 6 písm. d) OBZ, ktoré výslovne možnosť úpravy povinností zo zmluvy v obchodných podmienkach upravuje. Konštatoval, že klientka preštudovanie zmluvnej dokumentácie a súhlas s ňou potvrdila svojím podpisom na zmluve, t.j. preukázateľne sa oboznámila so zmluvnou dokumentáciou upravujúcou daný zmluvný vzťah. Závazok zo zmluvy prevzala ako dospelá osoba plne spôsobilá na právne úkony, preto nie je dôvod spochybňovať, že k dohode pristúpila so všetkou vážnosťou a zodpovednosťou. Ak aj z hľadiska formy, ak je právny úkon uzavretý prostredníctvom formulárovej predtlačky, takýto spôsob uzatvárania zmluvy nie je právom zakázaný a samotné použitie formulára nemôže automaticky znamenať, že spotrebiteľ sa s jeho obsahom neoboznámil alebo s jeho obsahom nesúhlasil, keď súhlas s údajmi a dohodami uvedenými v predtlačky osobne potvrdil svojím podpisom. Uviedol, že je ťažké v praxi si predstaviť, ako by malo vyzeráť individuálne dojednávanie jednotlivých zmluvných podmienok medzi bankou a klientom a preto je podľa jeho názoru naša právna úprava v takom rozsahu kontinuálne doplňovaná a previazaná ustanoveniami chrániacimi spotrebiteľa. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/190/2018 z 15. novembra 2018, ktorým súd zrušil rozsudok v zamietnutej časti a vyhovel žalobe v plnom rozsahu, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co 241/2018 zo dňa 11.12.2018, ohľadne povahy prekročenia a formy dohodnutia úroku pri prekročení poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5Co/140/2018 zo dňa 19.12.2018, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41Co/39/2018 zo dňa 23.1.2019 ohľadne na nároku na úrok 28% poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 43Co/4/2018-54 zo dňa 27.3.2018.

Nestotožnil sa s názorom súdu prvej inštancie, že úrok 28% ročne je vo výške zjavne neprímeranej zabezpečenému záväzku a zásadne znevýhodňuje spotrebiteľa, a že bol stanovený v rozpore s dobrými mravmi. Uviedol, že úrok za užívanie prostriedkov z prekročenia nie je sankčným úrokom z omeškania, ale odplatom za poskytnutie finančných prostriedkov, teda cenou poskytnutého úveru. Podľa názoru žalobcu výšku odplaty je potrebné posúdiť zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení ku dňu vzniku prekročenia, ktorý ustanovoval: Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. Bol toho názoru, že výška úroku 28% ročne nie je neprímerane vysoká a nie je v rozpore s dobrými mravmi. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 43Co/4/2018-54 zo dňa 27.3.2018, ktorým krajský súd zaviazal súd prvej inštancie doplnením dokazovania, či je výška žalobcom požadovaného debetného úroku 28% ročne porovnateľná s obvyklou výškou úrokov požadovanou inými bankami v rozhodujúcom období od klientov, ktorí svoj debetný zostatok včas nevyrovnali.

9. Odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie podala aj žalovaná, ktorá v odvolaní uviedla, že je v ťažkej životnej situácii, nemôže žalovanú sumu uhradiť naraz a žiadala o splátkový kalendár.

10. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedol, že žalovaná vo svojom podaní nepopiera svoj záväzok voči nemu, odvoláva sa iba na svoju nepriaznivú finančnú situáciu a neuvádza žiadne konkrétne právne ani skutkové tvrdenia, spochybňujúce opodstatnenosť uloženej povinnosti splatiť dlžnú pohľadávku. Konštatoval, že nie je možné prihliadnuť len na finančnú situáciu žalovanej, pretože žalobca má nepochybne právo, aby mu jeho pohľadávka bola zaplatená v primeranej lehote a je potrebné rešpektovať zásadu spravodlivosti uvedenú v čl. 2 ods. 1 CSP, v zmysle ktorej ochrana ohrozených a porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Uviedol, že jeho právo nemôže byť porušené len preto, že žalovaná berie na seba záväzky v takej výške, že zjavne nie je schopná ich plniť. Konštatoval, že žalovaná bola v priebehu konania nečinná, a nepredložila žiadne dôkazy, ktoré by odôvodňovali možnosť splácania dlhu v splátkach. Podľa jeho názoru v danom prípade nie sú naplnené dôvody pre priznanie plnenia v splátkach, zohľadňujúc výšku dlhu, ako aj ľahostajný prístup žalovanej k plneniu si svojich zmluvných povinností, nakoľko dlhodobo ľahostajne pristupovala k ich plneniu, pričom ide o skutočnosti, ktoré sú v rozpore s povolením splátok. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v prvom výroku potvrdil.

11. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu a v medziach odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP) dospel k záveru, že odvolania sporových strán nie sú dôvodné.

12. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

13. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP). Odvolací súd využíva možnosť danú mu ust. § 387 ods. 2 CSP v odôvodnení sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia vzťahujúcich sa k zamietajúcemu výroku. Pre doplnenie rozhodnutia vzťahujúcemu sa k tomuto výroku a v záujme vyporiadania sa s odvolacími námietkami dodáva nasledovné.

14. V posudzovanej veci súd prvej inštancie vykonal náležité dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, dôležitých pre posúdenie dôvodnosti žaloby, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovanej zaplata žalovanej istiny s príslušenstvom, jeho skutkové zistenia majú oporu vo vykonanom dokazovaní, keď vzal do úvahy všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, z prednesov sporových strán a z obsahu spisu vyšli najavo, pričom správne vychádzal z výsledkov dokazovania, vykonaného v konaní vedenom na súde prvej inštancie, a vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov. Vec posúdil správne i po právnej stránke, keď na zistený skutkový stav aplikoval príslušné zákonné ustanovenia. Svoje zistenia a závery, pre ktoré žalobu čiastočne zamietol aj riadne odôvodnil a vysporiadal sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami podstatnými pre právne posúdenie veci, ako aj so všetkými relevantnými argumentmi sporových strán súvisiacimi s predmetom konania.

15. K namietanému nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery, avšak v posudzovanej veci, odvolací súd považuje skutkové zistenia súdu prvej inštancie za úplné a ich právne posúdenie za správne.

16. Nárok žalobcu sa odvíja od obsahu spotrebiteľskej zmluvy, ktorú ako typovú zmluvu žalobca uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. V predmetnom zmluvnom vzťahu žalobca pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ a žalovaná vystupovala ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej

obchodnej alebo podnikateľskej činnosti V oblasti ochrany spotrebiteľa je východiskom spotrebiteľskej ochrany postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený, že spoločným znakom tejto právnej úpravy je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou aj prípadného obmedzenia autonómie vôle. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Je treba zdôrazniť, že z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách smernica Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách si stanovila za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu. V danej veci je z predložených listinných dôkazov jednoznačné, že uplatnený úrok za nepovolené prečerpanie vo výške 28%, nebol medzi stranami individuálne dojednaný (žalobcom predložená zmluva z 28.3.2012 je typickou štandardnou formulárovou zmluvou). Zmluva bola naformulovaná bez možnosti zmeny, resp. zasahovania do jej obsahu zo strany spotrebiteľa a nemožno teda mať za to, že medzi zmluvnými stranami došlo k individuálnemu dojednaniu ustanovení týkajúcich sa výšky úroku za nepovolené prečerpanie.

17. Vychádzajúc z obsahu odvolaní sporových strán predmetom prieskumu odvolacieho súdu bolo vyriešenie otázky, či žalobcovi prislúcha nárok na úhradu uplatneného úroku vo výške 28% ročne zo sumy 1.840,57 EUR od 18.08.2015 do zaplatenia. Odvolanie žalobcu smerovalo len proti zamietajúcemu výroku rozsudku súdu prvej inštancie. Žalovaná vo vyhovujúcej časti rozsudku súdu prvej inštancie svoj záväzok voči žalobcovi nepoprela a namietala len svoju nepriaznivú finančnú situáciu s možnosťou úhrady dlžnej sumy v splátkach.

18. Odvolací súd sa plne stotožňuje so súdom prvej inštancie, že žalobca nepreukázal žalobou uplatnený nárok na zaplatenie úrokov, tvoriacich nepovolené prečerpanie, nakoľko nepreukázal, že ich výška bola so žalovanou ako spotrebiteľkou individuálne dojednaná. Úrok z nepovoleného prečerpania žalobca uplatnil k zosplatennej istine v sadzbe 28 % ročne zo sumy 1.840,57 EUR od 18.08.2015 do zaplatenia a odvodzoval ho od všeobecných obchodných podmienok. V konaní bolo nesporné, že žalobca ku dňu 17.08.2015 zatvoril účet žalovanej, z čoho možno konštatovať, že tým určil splatnosť dluhu nepovoleného prečerpania. Vzťahy nepovoleného prečerpania sa v zmysle § 710 Obch. zák. spravujú ustanoveniami zmluvy o úvere (§ 497 a nasl. Obch. zák.). Možno teda konštatovať, že ak žalobca požaduje od žalovanej úroky z úveru - debetný úrok vo výške 28% odo dňa 17.08.2015, ide o úroky po splatnosti úveru, ktoré žalobcovi nepatria. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS 476/2012 z 18.9.2012, podľa ktorého veriteľovi patria úroky len do splatnosti dluhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru ako aj úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi stranami sporu. V prípade zosplatenia úveru svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru. Práve v tomto zásadnom rozdieli spočíva ekonomická podstata nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorázovo zosplatennej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomfortný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli

garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzatvorenej zmluvy.

19. Odvolací súd dáva do pozornosti, že Súdny dvor výkladom smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách stanovil zásadne pravidlo pre kvalifikáciu zmluvnej podmienky za nekalú, ak sa odkláňa od dispozitívnych noriem zákona v neprospech spotrebiteľa (napr. C-415/11, AZIZ), keď čl. 3 ods. 1 smernice 96/13 sa má vykladať v tom zmysle, že pojem „značná nerovnováha“ ku škode spotrebiteľa treba posúdiť na základe analýzy vnútroštátnych právnych predpisov uplatňovaných v prípade absencie dohody medzi zmluvnými stranami s cieľom posúdiť, či a prípadne v akej miere, je právne postavenie spotrebiteľa vyplývajúce zo zmluvy najvýhodnejšie, než právne postavenie zakotvené v platnom vnútroštátnom práve, na účely určenia, či dôjde k nerovnováhe „napriek požiadavke dôvery“ treba preveriť či predajca alebo dodávateľ, ktorý zaobchádza so spotrebiteľom čestne a rovnocenne, mohol rozumne očakávať, že by tento spotrebiteľ súhlasil s dotknutou podmienkou po individuálnom dojednaní. Podľa článku 8 Smernice Rady 93/13 EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, môžu štáty prijať prísnejšie opatrenia za účelom zabezpečenia maximálneho stupňa ochrany spotrebiteľa. Navrhovaná právna úprava bez ujmy pre dodávateľa zabezpečuje jednoduchšie ale predovšetkým jednotnejšie pravidlá pri sankciách spojených s porušením záväzku spotrebiteľa, keď spotrebiteľské vzťahy nesmú byť zdrojom neprímeraných ziskov. Je nepochybné, že za úver možno dohodnúť úroky a možno dohodnúť aj obdobie na užívanie finančných prostriedkov (úverové obdobie). Zákon umožňuje dodávateľovi na určitú dobu (do splatnosti), podľa jeho predstáv poskytnúť úver a vyplácať si za toto obdobie úroky. Od začiatku sa ale sledujú úroky za dohodnutú dobu, ktorej koniec završuje tzv. splatnosť úveru. Zo zákona stanovených dôvodov má dodávateľ tiež právo splatnosť posunúť, avšak niet zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť úroky popri úrokoch z omeškania. Ak úver nie je splatený, po splatnosti zákon priznáva za zadržanie finančných prostriedkov sankcie, či už zákonné (úroky z omeškania s kogentne stanoveným limitom) alebo zmluvné (napr. zmluvná pokuta) s tým, že uvedenej dispozície zákona sa evidentne dotýka dohoda o úrokoch po splatnosti, popri ďalších úrokoch za omeškание a ďalších sankciách, pričom ak evidentne táto dohodnutá konštrukcia indikuje neprímeraný nárast dlhu, zákonite nastupuje otázka povinnosti vykonania súdnej kontroly prijateľnosti takejto dohody (úrokov popri úrokoch z omeškania) a ďalších sankciách. Dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že takéto úroky v skutočnosti navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie do dohodnutej alebo predčasne vyvolanej doby splatnosti a zneisťujú sankčný mechanizmus úrokov z omeškania. Podľa názoru odvolacieho súdu je nesporné, že taký odklon od dispozície právnej normy, ktorý sleduje úroky popri úrokoch z omeškania, či iných sankciách, je v neprospech žalovanej. Ak by takejto dohody nebolo, zákon by umožňoval žalobcovi uplatniť po splatnosti sankcie úroky z omeškania pri pomerne novom pravidle o administratívnom strope na celkové sankcie zakotvené v § 3a nar. vlády 87/1995 Z.z.. Je evidentné, že úroky popri úrokoch z omeškania sú nielen odklonom od zákona v neprospech žalovanej, ale vo svojich dôsledkoch odporujú aj kogentnému zákonnému pravidlu v ust. § 3a ods.3 nar. vl.č. 87/1995 Z.z.. Predčasné zosplatnenie úveru predstavuje vo svojej povahe jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové okamžité vrátenie celej požičanej istiny z čoho vyplýva, že rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatnenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Je nutné zároveň uviesť, že úroky za poskytnutie úveru sa na rozdiel od odplaty za akúkoľvek inú odplacnú službu či kúpu tovaru odlišujú tým, že plynutím času narastajú.

20. Vychádzajúc z uvedeného sa odvolací súd stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že žalobcom požadovaný úrok zo sumy nepovoleného prečerpania vo výške 28% ročne, ktorý má povahu sankčného úroku, predstavuje neprípustné obchádzanie kogentného ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré ustanovuje právo veriteľa požadovať pri omeškaní s plnením peňažného dlhu popri plnení i úroky z omeškania. Výška úrokov z omeškania je upravená § 3 nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z. a je vzhľadom na jej naviazanie na základnú úrokovú sadzbu ECB variabilná. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd súhlasne so súdom prvej inštancie považuje uplatnený nárok na zaplatenie debetného úroku za nedôvodný, nezaoberal sa v ďalšom posúdení jeho výšky.

21. K námietke žalovanej, ktorá v odvolaní nerozporovala výšku priznanej istiny len žiadala o možnosť úhrady priznanej sumy v splátkach z dôvodu nepriaznivej finančnej situácie odvolací súd zhodne so žalobcom poukazuje na to, že žalovaná bola v priebehu konania nečinná, nepredložila žiadne dôkazy, ktoré by odôvodňovali možnosť splácania dlhu v splátkach, ani neprejavila snahu dlh uhrádzať. V tejto súvislosti odvolací súd udáva, že pri úvahe súdu, či má žalovanému, ktorého platobnú povinnosť určil, priznať výhodu splátok, bude najmä výška priznaného plnenia, platobná schopnosť žalovaného a aj v konaní prejavená snaha o plnenie záväzku. Z obsahu spisu ako aj zo samotného podania žalovanej je možné konštatovať, že žalovaná neprejavila snahu splácať dlh aspoň v takej výške, ktorá by bola primeraná jej finančným možnostiam, ani žiadnym dôkazom nepreukázala svoje tvrdenie o nepriaznivej finančnej situácii. Vzhľadom na uvedené odvolací súd vyhodnotil jej námietku ako nedôvodnú.

22. Odvolací súd udáva, že obsah odvolaní sporových strán nie je spôsobilý spochybniť správnosť záverov rozsudku súdu prvej inštancie z hľadiska odvolacích dôvodov výslovne v nich uvedených, pričom ani v odvolacom konaní neboli zistené také skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mohli spochybniť správnosť skutkových a právnych záverov, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie.

23. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

24. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1, 2 CSP a sporovým stranám, ktoré boli v odvolacom konaní neúspešné, nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).